

២-ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា

ប្រកាស

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី០១ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៨

ប្រកាសលេខ អ ៥៩៨.៤៣២ ប្រ.ក
ស្តីពីការពង្រឹងសុវត្ថិភាពមូលប្បទានប្រតិបត្តិ

***

ទេសាទិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

- បានបើកបញ្ជីធុនមធ្យម នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានបើកបញ្ជីព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/ប១៩៦/២៧ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសដោយប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានបើកបញ្ជីព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ជស/រកត/ប៣៨៨/៨៥ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ស្តីពីការតែងតាំង ឯកឧត្តម ជា ចាន់តុ ជាអគ្គនាយកបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានបើកបញ្ជីព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ៨៩ក្រ ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩២ ដែលប្រកាសដោយប្រើច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងស្ថាប័នរូបិយវត្ថុចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩២
- បានបើកបញ្ជីសំណុំមណ្ឌលកាត់ចាត់ដើម្បីពង្រឹងសុវត្ថិភាពមូលប្បទានប្រតិបត្តិដែលចេញផ្សាយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- តាមសំណើរបស់អគ្គនាយកដ្ឋាន

សំរេច

ប្រការ ១ : ពង្រឹងសុវត្ថិភាពមូលប្បទានប្រតិបត្តិដែលចេញផ្សាយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងពេលរង់ចាំច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មស្តីពីការប្រើប្រាស់មូលប្បទានប្រតិបត្តិជាធរមាន ដោយចេញវិធានការដោយប្រមូលផ្តុំនូវប្រតិបត្តិវិធីនៃមូលប្បទានប្រតិបត្តិមិនទូទាត់ ដោយមូលហេតុគ្មាន ឬ មានមិនគ្រប់គ្រាន់នូវសវិធានវត្ថុក្នុងគណនី ។

ប្រការ ២ : គ្រឹះស្ថានធនាគារ (ធនាគារពាណិជ្ជ) និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ (តទៅនេះហៅថាគ្រឹះស្ថាន) ត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិវិធីជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ពីមូលប្បទានប្រតិបត្តិមិនទូទាត់ (Unpaid Cheques) ដែលតម្រូវដោយដកប្រាក់ពីយម្យា ឬ មានទាក់ទងជាមួយគណនីទាំងអស់ដែលបើកនៅក្នុងបញ្ជីរបស់ខ្លួន ។ ប្រតិបត្តិវិធីនេះតម្រូវដោយធ្វើតែក្នុងករណីដែលគ្មាន ឬមានមិនគ្រប់គ្រាន់នូវសវិធានវត្ថុប៉ុណ្ណោះ មកនាយកដ្ឋានប្រតិបត្តិការ (ផ្នែកមជ្ឈការហានិភ័យ) ។

ប្រតិបត្តិវិធីត្រូវមានចំណុចទាំងឡាយដូចតទៅ :

- លេខកូដ និងឈ្មោះគ្រឹះស្ថានធ្វើប្រតិបត្តិវិធី

- នាម- គោត្តនាម ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ចំណីគនិករលេខគណនីរបស់បញ្ជាក់ (Drawer)
- ទីកម្រាស់នៃមូលប្បទានប្រគល់ដែលបានចេញផ្សាយ
- ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ចេញផ្សាយមូលប្បទានប្រគល់
- ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ហត់អតិថិជនមូលប្បទានប្រគល់
- ទីកម្រាស់មិនគ្រប់គ្រាន់នៃសវិធានវត្ថុ (ការផ្សព្វផ្សាយនៃមូលប្បទានប្រគល់)

ប្រការ ៣ : មូលប្បទានប្រគល់នៃមូលប្បទានប្រគល់ ត្រូវតែប្រកាសជាតិប្រតិបត្តិការដែលបានចេញផ្សាយរបស់បញ្ជាក់ ក្នុងរយៈពេល៥ (បួន) ថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពីមូលប្បទានប្រគល់ត្រូវបានពិនិត្យរួចរាល់ ។ ការដកខាងមិនបានចេញ ឬ មិនបានប្រកាសនូវមូលប្បទានប្រគល់នៃមូលប្បទានប្រគល់ គឺជាការប្រគល់មូលប្បទានប្រគល់គ្រឹះស្ថាន និងត្រូវប្រគល់នូវវិធានការណ៍នៃការការពាររបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ៤ : គ្រឹះស្ថានអាចនឹងទទួលបានសេវាជាតិប្រតិបត្តិការ បន្ទាប់ពីការប្រកាសមូលប្បទានប្រគល់ ខ្លះៗ ខ្លះៗ នៃការមិនទទួលបានរបស់សវិធានវត្ថុដែលបានចេញផ្សាយ ដើម្បីធ្វើការប្រុងប្រយ័ត្ន ។

ប្រការ ៥ : រាល់ការបដិសេធនៃមូលប្បទានប្រគល់របស់មូលប្បទានប្រគល់ ឬមានមិនគ្រប់គ្រាន់នូវសវិធានវត្ថុ និងនាសារមានបំណងធនាគារសកម្មភាពទៀតនោះម្ចាស់គណនីមិនអាចចេញផ្សាយមូលប្បទានប្រគល់ បំណងនេះត្រូវធ្វើជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងគ្រឹះស្ថាននានា គ្រប់គ្រងបញ្ជូនទៅម្ចាស់គណនីនោះ ។ បំណងរបស់ធនាគារមិនអាចចេញផ្សាយមូលប្បទានប្រគល់នោះមានប្រើប្រាស់ក្នុងរយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ លើកលែងតែបានធ្វើនិយ័តកម្មឡើងវិញ ។

ប្រការ ៦ : និយ័តកម្មឡើងវិញនាសារនូវគ្រឹះស្ថានមធ្យមក្រោយពេលមូលប្បទានប្រគល់ ក្នុងករណីមានការប្រកាសបញ្ជាក់ ដោយក្រុមនេះ :

- ទូទាត់ដោយផ្ទាល់ នូវមូលប្បទានប្រគល់ដែលបានក្នុងនៃគ្រឹះស្ថាន
- ទូទាត់នៅពេលមានការបង្ហាញមូលប្បទានប្រគល់
- បង្កើតសវិធានវត្ថុក្នុងគណនីរបស់ទុកម្តង (Blocked Account) រយៈពេល១(មួយ) ឆ្នាំទុកសម្រាប់មូលប្បទានប្រគល់នៃមូលប្បទានប្រគល់ ។

ប្រការ ៧ : ម្ចាស់គណនីដែលទទួលបានបំណងរបស់ធនាគារមិនអាចចេញផ្សាយមូលប្បទានប្រគល់ ហើយកង់ធ្វើនិយ័តកម្មឡើងវិញ ត្រូវរងការពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ១៥ % (ដប់ប្រាំភាគរយ) នៃទឹកប្រាក់លើមូលប្បទានប្រគល់ ឬមានមិនគ្រប់គ្រាន់នូវសវិធានវត្ថុ ។ ក្រាត់ពិន័យនេះនឹងកើនឡើង២ (ពីរ) ដងកាលណាពិនិត្យឃើញថាបានបំណងរបស់ធនាគារជូន១៧(បី) ដង ក្នុងឆ្នាំតែមួយ ។

បំណុលប្រាក់ ពិន័យដែលចេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (នាមករៈប្រតិបត្តិការ) ត្រូវរក្សាជាមួយនឹងបំណងរបស់ធនាគារ ហើយធ្វើជូនគ្រឹះស្ថានដែលធ្វើប្រតិបត្តិការ ដែលម្ចាស់គណនីសុំធ្វើនិយ័តកម្ម ។

ប្រការ ៨ : ជនណាដែលប្រព្រឹត្តល្មើសដូចខាងក្រោម :

- នាម- គោត្តនាម ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ កំណើតនិងលេខគណនីរបស់បញ្ជាក់ (Drawer)
- ទីកន្លែងនៃមូលប្រទានប្រគល់ដែលបានចេញឱ្យ
- ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ចេញឱ្យមូលប្រទានប្រគល់
- ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ បញ្ចប់ប្រាក់បញ្ញើនាមប្រទាន
- ទីកន្លែងមិនគ្រប់គ្រាន់នៃសវិធានវត្ថុ (តាមផ្សារសេរីជាប់ជាមួយ)

ប្រការ ៣ : មូលប្រទានប្រគល់នៃមូលប្រទានប្រគល់ ត្រូវតែប្រកាសជាប្រើគ្រឹះស្ថានដែលបានកំណត់លេខគណនីរបស់បញ្ជាក់ ក្នុងរយៈពេល៥ (បួន) ថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពីមូលប្រទានប្រគល់ត្រូវបានពិនិត្យរាល់គ្រប់ ។ ការបញ្ជាក់មិនបានរាល់គ្រប់ ឬ មិនបានប្រកាសប្រើគ្រឹះស្ថាននៃមូលប្រទានប្រគល់ គឺជាការបញ្ជាក់មូលប្រទានប្រគល់គ្រឹះស្ថាន និងត្រូវបញ្ជូនសវិធានការគាំពារដោយការកំណត់របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ៤ : គ្រឹះស្ថានអាចនឹងទទួលបានការគាំពារជាតិកម្ពុជា ក្នុងករណីមានមូលប្រទានប្រគល់ ដែលបានបញ្ជាក់ម្ចាស់គណនីណាមួយ ហើយធ្វើការប្រុងប្រយ័ត្ន ។

ប្រការ ៥ : រាល់ការប្រើសេវាធនាគារនៃមូលប្រទានប្រគល់បញ្ចូលបញ្ជាក់ ឬមានមិនគ្រប់គ្រាន់នៃសវិធានវត្ថុនឹងនាំឱ្យមានការបំបាត់ធនាគារកម្ពុជាម្យ៉ាងណាម្នាក់ៗចំពោះម្ចាស់គណនីមិនអាចចេញឱ្យមូលប្រទានប្រគល់ បំរាមនេះត្រូវធ្វើផ្ដន្ទាទោសជាតិកម្ពុជា និងគ្រឹះស្ថានទេស ព្រមទាំងបញ្ជូនទៅម្ចាស់គណនីនោះ ។ បំរាមរបស់ធនាគារមិនអាចចេញឱ្យមូលប្រទានប្រគល់បាននោះទេ តាមប្រសិទ្ធភាពចំពោះពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ លើកលែងតែក្នុងករណីកម្មវិធីសេរី ។

ប្រការ ៦ : និយ័តកម្មវិធីសេរីអាចអនុវត្តតាមការចាត់តាំងរបស់ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមហ៊ុន ខាងក្រោមនេះ :

- ទូទាត់ដោយផ្ទាល់ នូវមូលប្រទានប្រគល់ដែលមានក្នុងផែនការបញ្ជាក់
- ទូទាត់នៅពេលមានការបញ្ជាក់មូលប្រទានប្រគល់
- បង្កើតសវិធានវត្ថុក្នុងគណនីរបស់ទុកម្តង (Blocked Account) រយៈពេល១(មួយ) ឆ្នាំទុកសំរាប់សំរង់មូលប្រទានប្រគល់មិនទូទាត់ ។

ប្រការ ៧ : ម្ចាស់គណនីដែលទទួលបានបំរាមរបស់ធនាគារមិនអាចចេញឱ្យមូលប្រទានប្រគល់ ហើយកង់ធ្វើនិយ័តកម្មវិធីសេរី ត្រូវរងការពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ១៥ % (ដប់ប្រាំភាគរយ) នៃទឹកប្រាក់លើមូលប្រទានប្រគល់ ឬមានមិនគ្រប់គ្រាន់នៃសវិធានវត្ថុ ។ ប្រាក់ពិន័យនេះនឹងកើនឡើង២ (ពីរ) ដងតាមណាពិនិត្យឃើញថាមានបំរាមរបស់ធនាគារផ្ទេរ១៧(បី) ដង ក្នុងឆ្នាំតែមួយ ។

បំណុលប្រាក់ ពិន័យដែលបានដោយធនាគារជាតិកម្ពុជា (នាមករាផ្ទេរប្រតិបត្តិការ) ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងបំរាមរបស់ធនាគារ ហើយធ្វើផ្ដន្ទាទោសគ្រឹះស្ថានដែលធ្វើប្រតិបត្តិ ដែលម្ចាស់គណនីសុំធ្វើនិយ័តកម្ម ។

ប្រការ ៨ : ផែនការដែលប្រើប្រាស់សេវាខាងក្រោម :

- ក- មានគេតម្កល់សំណុំរឿងក្រាស់តាមមូលប្បទានបុគ្គល .
- ខ- ក្នុងពេលចេញផ្សាយមូលប្បទានបុគ្គល គណនីរបស់ខ្លួនគ្មានក្រាស់ .
- គ- ទឹកក្រាស់ចេញផ្សាយលើមូលប្បទានបុគ្គលដែលទឹកក្រាស់ដែលមានក្នុងគណនី .
- ឃ- ក្រាស់ទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកណាមួយ ម្យ៉ាងណាក៏ដោយចេញផ្សាយមូលប្បទានបុគ្គល .
- ង- បញ្ហាណាមួយទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់គណនីរបស់មូលប្បទានបុគ្គលនោះ .
- ច- ការបោកគោរពមិនឆោឃោរឯងក្រាស់តាមមូលប្បទានបុគ្គលនោះដោយគេបានចុះវិញនិងត្រូវ ផ្ដន្ទាទោសតាមមាត្រា១៩ នៃច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៩២ ។

- ម្រករ ៩ : រាជប្រកាស ឬ លិខិតបញ្ជាទាំងឡាយណាដែលមានខ្លឹមសារចូលពិស្វារធិប្រកាសនេះ ត្រូវទុកជា មិនកំណត់ ។
- ម្រករ ១០ : អង្គការសេដ្ឋកិច្ច អង្គការសង្គម អង្គការស្ត្រី អង្គការកុមារ គ្រប់ភេទ អង្គការស្រុកភ្នំ គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ នៅក្រោមឱវាទ និងក្រោមអាណាព្យាបាលធនាគារជាតិនៃ កម្ពុជា មានភារកិច្ចប្រព្រឹត្តទៅតាមប្រកាសនេះ ។
- ម្រករ ១១ : ប្រកាសនេះមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះ ។

លោកវិបុល
ហត្ថលេខា និងត្រា
ជា ចាន់តូ

***

ធានាគារ .....

លេខកូដ .....

ឆ្នាំ

ប្រតិទិននៃមូលប្បទានប្រតិបត្តិការ

(នាទីណាស់ខែ ..... ឆ្នាំ១៩៩៨ .....)

ល.រ	នាម គោត្តនាម ^(១)	ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ កំណើត	លេខ គណនី	ទឹកប្រាក់នៃមូលប្ប- ទានប្រតិ ^(២)		ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ គេឲ្យឡាយ	ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ បង្ហាញ	ទឹកប្រាក់មិនគ្រប់គ្រាន់ នៃសវិធានវត្ថុ	
				រៀល	ដុល្លារ			រៀល	ដុល្លារ
១	២	៣	៤	៥	៦	៧	៨	៩	១០
	សរុប								

(១) : ជាឈ្មោះរបស់បញ្ជីក (Drawer)

(២) : អាចជាមូលប្បទានប្រតិដែលចារឹកជាជ្រល ឬចារឹកជាដុល្លារ ។ បើជាបញ្ជីកតែម្នាក់ ហើយចេញមូលប្បទានប្រតិចារឹកជាជ្រល ១ និងចារឹកជាដុល្លារ ១ ត្រូវកត់ត្រាបង្កាត់ផ្សេងគ្នា ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ..... ខែ ..... ឆ្នាំ១៩.....

នាយកធនាគារ

អ្នកពិនិត្យ

អ្នកធ្វើតារាង

***